



# ראדושיץ

שבת קודש - יומא דהילולא קדישא

ניצוצי נוגה

מתוך הספה"ק "נפלאות הסבא קדישא"

## מתולדותיו

נולד בשנת תקכ"ה לפ"ק בעיר ראדושיץ, הוא היה האב"ד הראשון בעיר אחר פטירת דודו הרב הגאון"ק ר' זינדיל זצ"ל דומ"ץ שם. אחרי פטירת הרה"ק ר' ישעיהו זצ"ל מפשעזבארז נתקבל רבינו גם בתור אב"ד פשעזבארז, ובא לשם לפרקים על כמה חדשים בשנה.

## רבותיו

היה תלמיד מובהק להני קדושים, הרבי מלובלין, המגיד מקאזניץ, הרה"ק מאפטא, והיהודי הק' מפשיסחא זי"ע. וכל ימיו היה מרגלא בפומיה "יתתי לי שזכיתי לשמש וליצוק מים על ידי מאה ועשרים תלמידי חכמים כולם בעלי רוה"ק"

## עוצם קדושתו

ידידו ורעו הרה"ק מר"ן מראפשיץ זי"ע אמר עליו: הנמצא איש אשר טרח ועמל ויגע הרבה בכל מיני יגיעות בעבודת השי"ת ועינה וסיגף עצמו בתעניות וסיגופים וכיתת רגלו לצדיקי דורו במסירות נפש, מימות רבנו הבעש"ט זצ"ל, כמו ר' בעריל שלנו

פעם אחת היה עם אדמו"ר "התפארת שלמה" בראדושיץ אצל הרבי ר' בער זצ"ל, בשב"ק בבוקר הלך הסבא קדישא למקוה, ובעל התפארת שלמה היה לו אכסניא ברחוב ההוא וראה אותו התפארת שלמה דרך החלון בהלכו למקוה, קרא התפארת שלמה ויאמר "ראו כאן הולך הבעל שם טוב השני", כי היה בעל מופת גדול, ונהרו אליו מכל אפסי ארץ זי"ע.

רבינו הסבא קדישא אמר פעם לתלמידיו הקדושים בזה הלשון: אם הייתי יודע שנמצא בי עוד אבר אחד שלא נתעבד עדיין כל צרכו, אזי הייתי חותך את האבר הזה ומשרש אחריו.

לאחר פטירת רבינו הס"ק זי"ע נסעו איזה אנשים מחסידי ראדושיץ אל הרה"ק המפורסם ר' נתן דוד משידלאווצא זצ"ל על שבת קודש, ובהיותם שמה הרהרו בלבם הלא טוב היה לנו להיות מקודם אצל הרה"ק ר' יעקב מאפטא זצ"ל על שבת אחד ולראות התנהגותו הקדושה כי הוא הכיר עוד את רבינו הקדוש מלובלין זי"ע, וכאשר הרהרו זאת בלבם מיד הרגיש זאת הרה"ק משידלאווצא ברוח קדשו ואמר אליהם הגם שלא הכרנו את מרן הרה"ק מלובלין זי"ע אבל הכרנו

את רבינו הסבא קדישא מראדושיץ זי"ע שהוא היה מעין לובלין, ומי שהכיר אותו כאילו הכיר ממש את רבינו הקדוש מלובלין זי"ע.

בעת שהיה בלובלין אצל הרבי זי"ע, אמר לו הרבי בזה"ל: "בעריל, קים וועלין מיר דרך בענטשין" אמר אחד קדוש מאנשי בית הרבי זי"ע, הלא יוכל להשיג מזה גדלות ח"ו. והשיב הרבי מלובלין זי"ע "אפילו מיר וועלין עהם צי בייגען אלע זיבען הימלעך" גם כן לא יתגאה ח"ו מזה

## מושיען של ישראל

אמר על עצמו 'ביי מיר ווערט מען גיהאלפין, אין אפילו מען רירט מיין קלאמקע קען מען גיהאלפין ווערן', ואח"כ אמר 'אפילו מי שנוסע אצלי יוכל להוושע כל הדרך' ועוד יותר, 'אפילו מי שיש לו מחשבה ליסע אצלי יוכל להוושע בביתו'

אדמו"ר "התפארת שלמה" זצ"ל מראדומסק שאל פעם אחת את רבינו הסבא קדישא למה לכם המופתים שאתם מראין להמון העם, יותר טוב היה לו לרבינו למד דרך בחסידות לאברכים שצמאים לדבר ה' ולטהר נשמות ישראל, והשיב לו רבינו, כי הוא נשלח לעולם הזה לפרסם אלקותו יתברך שמו בעולם. [עטרת שלמה עמ' מו].

סיפר הרה"ק רבי יעקב צבי זצ"ל מפאריסוב. ששמע בהיותו בראדושיץ, שהחסידים החשובים דברו ביניהם בתמהון מגודל הפלגת המופתים הנוראים אשר בעיניהם ראו והרעישו פני תבל.

הסבא קדישא בשמעו הדברים והתמהון על זה, ניגש לפניו עם הקופסא כסף של טאבאק בידו הקדושה, וסיבב אותה פעמים רבות במהירות, ואמר להם בלשונו הקדוש: תאמינו לי יקרים, אשר אם הגיע לי עת הצורך לאיזה ישועות ישראל, או אם הייתי יודע שאחזיר את העולם בתשובה, על ידי המופתים הנוראים, הייתי מסבב את העולם עם ארבע פנותיו, כמו שהנני מסבב את הטאבאק פישקעלא אשר בידי, עכ"ל.

סיפר הרה"צ מוה"ר טוביה זצ"ל אבד"ק בריגל, שהוא אכל שני שנים משלחן גבוה של זקיניו

## לגבאי ביהמ"ד וחק"ס:

לרגל ההילולא התקבלה תרומה חלוקה בחינם לבתי"כ וישיבות של הספה"ק

"נפלאות הסבא קדישא" מהדורה חדשה ומפוארת

לפרטים: 050-413-2833

הסבא קדישא זי"ע וראה בעצמו דברים נפלאים, וכך אמר: ראיתי אצלו בעצמי כל שבחי הבעש"ט וגם שבחי ר"ח ויטאל, כי באותן השנים שהיה אצלו גרש לערך ט"ו רוחות רעות ודיבוקים.

## זרע של קיימא

פריץ אחד בעל אחוזות, היה חשוך בנים זמן רב ודרש בהרבה רופאים ולא הועיל, ובאחת מאחוזותיו דר יהודי שגם כן היה חשוך בנים זמן רב, ונסע עם אשתו לראדושיץ והבטיח לו בן זכר, ולתקופת השנה נפקדה אשתו בבן לזקוניו. אשת הפריץ בשמעה מהפלא הזה, הלכה וסיפרה לבעלה ונסעו תיכף לראדושיץ לקבל ברכתו, וביקשו ממנו שכמו שאשת היהודי אשר היתה באה בשנים ונפקדה בבנים, כן יתפלל הרבי גם כן עליה שתפקד בבנים, והבטיחו לרבינו הון רב וגם כן הנחה ליהודים יעשו.

ואמר רבינו בזה הלשון: הנה ידוע שכשבא אלי אחד מאחינו בני ישראל אשר הוא חשוך בנים ר"ל, יש לי סגולות שונות עבורו, יין של קידוש או הבדלה, חתיכת המוציא מחלה של שבת קודש וכדומה, אבל מה יכלתי עשות עבורם דבר שיועיל, התפללתי אל השם יתברך שכל מה שיעלה על רעיוני לעשות שיהיה לרפואה שלמה, וכן הוה. וציויתי להם שיבשלו תפוחי יער, והמים שנתבשלו בו התפוחים תשתה, וכן תעשה איזה ימים. וקיימה את כל אשר צוה לה רבינו, ויהי לה המים לרפואה ולתקופת השנה נפקדה בבן.

## ונתתי מלכים תחתיו

פעם אחת אירע שהיה עת צרה ליעקב, שהיה מוכן להוציא איזה גזירה רעה, ורצה רבינו לגלות אז עוצם גדלותו ברקיע, אפילו בין שרי מעלה של כל אומה ולשון, והראה לאחד מהחסידים החשובים ואמר לו בזה הלשון: "ראה בני, תחת הספה הזו [הקנאפ] מונחים כל הכתרים של שרי מעלה מכל אומות העולם".

פעם אחד בעת שהממשלה היתה מוכנה להוציא איזה גזירות על אחינו בני ישראל במדינתנו, ושלח הרב הגאון"ק כו' ה'חידושי הרי"ם" זצ"ל מגור מכתב על ידי שליח מיוחד לרבינו מראדושיץ זי"ע, להתפלל ולעורר רחמים שיתבטלו הגזירות במהרה. והשיב רבינו זי"ע אני אין לי ידיעה כלל מהגזירות, כי אם היה ח"ו נגמר למעלה שיתקיימו

**הגזירות בטח היה לי ידיעה**, כדכתיב (עמוס ג ז) כי לא יעשה ה' אלוקים דבר, כי אם גילה סודו אל עבדיו הנביאים. וכך הוה שהופרה עצתם הרעה והגזירות נתבטלו.

## גזירת הגיוס

בחורף האחרון לימי חיי רבינו יצא גזירה מפעטערבורג שכל אחד מחויב לעמוד למבחן לעבודת הצבא, וכשנתודע הדבר להס"ק זי"ע הרעיש עולמות על זה לבטל הגזירה ההוא, ושולח חסיד עם ספר תורה בידו על הציון של היהודי הק' מפרשיסחא לבקש רחמים שיתבטל הגזירה

והיה אז על שבת קודש פ' ויגש בעיר פרשעדבארז ואמר בסעודה ליל שבת קודש התורה **ויגש אליו יהודה וגו' כי כמון כפרעה** היינו שכנסת ישראל נקראים יהודה נגשים לפני הקדוש ברוך הוא בתפלה, ואומרים בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני ואל יחר אפך בעבדך, שאל יחר חרון אפו בנו לגזור עלינו גזירה רעה ח"ו. **כי כמון כפרעה, שאף אם תגזור יהיו צדיקים שיבטלו אותה**, כמאמר חז"ל (מר"ק טז) הקב"ה גוזר והצדיק מבטלו, ואם כן ח"ו כביכול חלילה כפרעה, שגוזר ואינו מקיים, **על כן מוטב שלא תגזור כלל**.

ואחר כך אחז הסב"ק בזקנו ואמר **שמובטח שכל זמן שהזקן הזה יהיה בעולם לא יקחו בני ישראל לצבא**, וכן היה שאחר שבת בא שליח מיוחד מפיעטרקוב עם ידיעה כי נתבטלה הגזירה.

## בורא רפואות

פעם הובא לפני רבינו חולה מסוכן שנתמסמס הריאה שלו, וכמעט שרקק את כל הריאה ר"ל, והרופאים כבר יאשו אותו וכמעט שלא ניכר בו צורת חי, ולא היה בכוחו עוד להלך ולדבר.

והי כאשר הביאוהו קרוביו אל רבינו, וניגשו עמו כדי לקבל ברכתו הקדושה, הגביה עיניו הקדושים והסתכל בפני החולה ואמר המאמר חכמינו ז"ל במשנה (ברכות פ"ה מ"ה) **אמרו עליו על רחב"ד שהיה מתפלל על החולים ואומר זה חי, כשאמר התיבות ואמר זה חי, משש בידי הקדושים על החולה במקום הריאה, ומיד הרגיש החולה הטבה יתירה ונדמה לו ממש כאילו נפח בו רוח חיים, והושיב בתוכו ריאה חדשה, ומעט מעט הבריאה כאחד האדם הבריאים. וצוה רבינו להאיש ולקרוביו שאל ישהו עוד פה, ויותר נכון ליסע תיכף לביתו, משום חשש עינא בישא, וכן עשו והאיש האריך ימים אחר כך.**

שמעתי מאדמו"ר הרה"צ וכו' מרן ר' חיים אשר [שליט"א] זצ"ל ה"ד מראדושיץ. דרכו של רבינו הסבא קדישא היה לרפאות לחולים הבאים

אליו ברפואות שונות, לזה נתן שיריים מפרוסת המוציא שלו, ולזה ממי הבאר אשר לו בבית, ונמשך ע"י שפופרת של קנה מהבאר אשר היה סמוך לביתו, ונתן לכל אחד מן החולים זכוכית

מכתב יקר מספר 'דרכי יושר' להגאון המפ' רבי משה יעקב שארף ז"ל ראבד"ק אושפיץ, מה שכתב הרב הנ"ל לביתו בהיותו בראדושיץ, אצל רבו מרן הקדוש זי"ע ועכ"ל. וז"ל:

ב"ה יום ב' ערב ר"ח אדר ראשון תר"ג לפ"ק פה ראדושיץ. בין מודיע אז בין ב"ה געקיימען לשלום וכו'. ואל מאהבי אקרא בקול, שמעו ותחי נפשכם,

**שכל מי שיש לו גיד ישראלי, יכתת רגליו ואף להלך על כפיו למקום המקודש הלזה,**

**ולחזות בנועם זיו קדושת אדמו"ר קדוש עליון שיתחדש כנשר נעוריו. אשרי לי ואשרי חלקי שזכיתי לראות בעין, ולשמוע באזני, נוראות נפלאות הפלא ופלא,** מדיבוק אחד שהובא לכאן מק"ק אסטראווצא ביום ערב שבת קודש העבר, שהיה בילדה אחת בת י"א שנה, ועדיין היא כאן בריאה ושלמה, רק חלושה קצת עדיין. מי יתן לכם שומע רוח הטומאה מדבר נוראות מתוכה, שהיה שו"ב בדייטשלאנד והאכיל טריפות. כאשר אזני שמעו בעצמי ועיני ראו, וקצר הגליון לכתוב כל הדברים. אוי ואהה על אותם המתחכמים יום יום, מוכים בעורון טוחים עיניהם בחקירות המטונפות, יבאו הנה ויחזו אי' איפה חכמתם הנסרחה. מה אומר ומה אדבר אפשר אם לא באתי הנה רק לראות נוראות כזאת די, ולא אאריך יותר.

חי' ד', כי מידי כותבי זאת רוחי הציקתני מאד, על אותם אנשים הנאהבים גם לי, וידעתי שהמה ברוכים בחכמות כאלו, המכחישים ענינים כאלו. חי' ד' כי רצוני לפדותם מני שחת.... (חסר הסיום)

עם מים, ומיד נתרפאו כל מי ששתה מהמים האלו, ויהי זאת לנס ולמופת לעין כל. ובראות רבינו הסבא קדישא שאנ"ש תמחו על זה, ענה ואמר להם הלא זה מרומז בתורה הקדושה, ועבדתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך (שמות כג כה), דאם עובדים את השי"ת ככתוב בתורה, אז יברך השי"ת את הלחם ואת המים שלו, שיהיה ביכלתם לרפאות על ידי זה לכל מיני חולאים שבעולם עכלה"ק.

נכדו הרה"ק רבי הלל זצ"ל מראדושיץ אמר בשם זקינו הוא רבינו, **"יבא עת שהעולם יבואו אלי עם פתקאות ולא ישמעו ממני שום מענה על בקשותיהם, ויהיו נושעים אצלי כאילו השבתי להם תשובה"**. ופירש נכדו הרה"ק הנ"ל **שכיון זאת על אחר פטירתו, שיבואו על ציונו הקדוש עם פתקאות**, כמו שאירע הרבה נפלאות מהבאים על ציונו הקדוש שהיו נושעים בכל מיני ישועות.

## הסתלקותו

איזה שעות קודם פטירתו צוה להגיש אליו הצדקות, צדקת רבי מאיר בעל הנס, וצדקה של חברת ביקור חולים, והכנסת אורחים. ולקח מתחת הכר מעות, ונתן לכל אחד צדקה כמה מטבעות, לקיים הכתוב 'צדק לפניו יהלך' וגו'.

בשנת תר"ג יום ו' ערב שבת קודש בהעלותך את הנרות, אחר הצהרים י"ח סיון נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלקים השמימה, והובל לקבורה ביום א' אחר שבת קודש בעיר ראדושיץ,

ונגנזה נשמתו הקדושה והטהורה בגזי מרומים.

## יומא דהילולא והעלייה לציונו הקדוש

אדמו"ר הרה"ק **רבי יעקב צבי מפאריסוב זצ"ל**, בן הרה"ק ר' אשר אבד"ק זעליחוב זצ"ל, התפאר את עצמו כל ימיו שזכה להיות מהמסתופפים בצל קודש של הסבא קדישא מראדושיץ זי"ע, וקרא אותו רבי מובהק שלי, ובכל **יום הילולא קדישא ח"י סיון עשה סעודה גדולה עם כל אנ"ש והדליק נרות על השלחן ולבש בגדי שבת ונהג שלחן כמו בשבת ויום טוב**.

סיפר הרה"ק ר' יעקב דוד מאמשינוב זי"ע, שפעם אחת לקחו אביו הקדוש מרן ר' יצחק מווארקא זי"ע עמו לראדושיץ, **ביום הילולא של מרן הסבא קדישא זי"ע על הציון הק',** ובעיניו ראה הפליאה הנוראה הלז, שאחר שקרא אביו הפתקאות שנתנו לו על הציון, **קיבל איש אחד ממנו הפתקאות וקראם בעצמו**. בעת הליכתו משם להאכסניא, שאל הרה"ק מאמשינוב לאביו הקדוש הרבי הזקן מווארקא, מי היה האיש אשר לקח מידו הפתקאות וקראם, **והשיב לו כי הוא היה הסבא קדישא בעצמו** זי"ע.

הרה"ק כו' מרן ר' חיים מאיר יחיאל זצ"ל ממאגילניצא נכד המגיד הקדוש מקאזניץ זצ"ל היה הרבה פעמים אצל רבינו בראש השנה ובחג השבועות, והחזיק עצמו מתלמידיו הקדושים, ובכל פעם בבואו אל מרן מראדושיץ היה השמחה אין לשער, ובעת פרידתו ליוה אותו מרן הסב"ק כמה פרסאות חוץ לעיר אצל נהר אחד ושם היו שוהים כמה שעות עד שנפרדו זה מזה, זי"ע. **ושמעתי שלאחר פטירת מרן הסבא קדישא נסע על הילולא שלו וכשבא אל ציון הקדוש חלץ מנעליו והלך שם באנפלאותיו**.

ידוע ומקובל מצדיקי דור הקודם, **שסגולה גדולה לכל איש הצריך לישועה לילך על ציונו הקדוש של רבינו מראדושיץ זי"ע, ובפרט על יום הילולא שלו ח"י סיון שהרבה אנשים היו נושעים שם**.

בהיות הרה"ק כו' מו"ה ר' שמואל אלי' זצ"ל אדמו"ר מזוואלין בראדושיץ, על ציון הק' של רבינו הסבא קדישא זי"ע, הסתגר בתוך האהל על זמן רב, משך שיעור שהעולם אשר עמדו מחוץ היו מסיימין כל התהלים עד גמירא, וכבר הגיעו לחצי תהלים בפעם השנית. וכשפתח הדלת והלך משם אמר להעולם שעמדו שם והיו עמו, **עכשיו אני רואה ברור המאמר חכמינו ז"ל 'גדולים צדיקים יותר מבחייהן'**, והתיבה במיתתן לא היה מפרש כלל, כדרכו בקודש שלא רצה לפרט ולפרש בפה תיבת מיתה על קדושי עליונים.